

PLAN DZIAŁAŃ
MUZEUM OBOZÓW JENIECKICH W ŻAGANIU
NA ROK 2019

Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu zostało powołane do działania w 1971 roku w celu ochrony i upowszechniania dóbr kultury głównie z okresu II wojny światowej ze szczególnym uwzględnieniem problematyki obozów jenieckich na terenie miasta i regionu. Muzeum jest placówką o charakterze naukowo-badawczym oraz kulturalno-oświatowym, a jego siedzibą jest miasto Żagań.

Plan działania Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu na 2019 rok zakłada realizację zadań wynikających ze Statutu Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu nadanego Uchwałą Nr XVI/114/2015 Rady Miasta Żagań z dnia 27 listopada 2015 r.:

- gromadzenie dóbr kultury, materiałów, dokumentów związanych z II Wojną Światową ze szczególnym uwzględnieniem problematyki jenieckiej oraz funkcjonowania obozów jenieckich na terenie Żagania i regionu,
- gromadzenie materiałów, dokumentów, przedmiotów związanych z historią Żagania i regionu,
- inwentaryzowanie, katalogowanie i opracowywanie zbiorów i dokumentów, eksponowanie zbiorów,
- konserwacja, zabezpieczanie i przechowywanie zbiorów w odpowiednich warunkach
- udostępnianie zbiorów do celów naukowych, badawczych i oświatowych,
- opieka nad obiektami znajdującymi się poza muzeum ze szczególnym uwzględnieniem terenów dawnych obozów,
- zabezpieczanie stanowisk archeologicznych na w/w terenach,
- organizowanie i prowadzenie badań, ekspedycji naukowych i prac wykopaliskowych,
- uzupełnianie zbiorów drogą zakupów, darowizn i depozytów,
- organizowanie wystaw stałych i czasowych,
- prowadzenie działalności oświatowej,
- współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami kulturalno-oświatowymi,
- opracowywanie i publikacja wydawnictw popularno-naukowych, katalogów, przewodników, wyników badań i wykopalisk.

W 2019 roku będzie kontynuowana współpraca z 11 Lubuską Dywizją Kawalerii Pancernej oraz podległymi jednostkami, a także z Centrum Tradycji Polskich Wojsk Pancernych w Żaganiu, której celem jest upowszechnianie wojskowej historii Żagania. We wrześniu 2019 roku MOJ będzie uczestniczyło w organizacji corocznego święta Czarnej Dywizji.

Pod koniec 2018 roku ruszył kolejny polsko-amerykański projekt, który będzie kontynuowany w 2019 roku. Projekt rozpoczęło wznowienie jednej z najważniejszych monografii poświęconych historii Stalagu Luft 3 – „Stalag Luft 3 – The Secret Story” Arthura Duranda z 1988 roku. Wznowienie zostało sfinansowane przez stronę amerykańską, a wpływy ze sprzedaży posłużą do utworzenia w Muzeum Obozów Jenieckich archiwum oraz centrum naukowo-badawczego. Na 2019 rok zaplanowano opracowanie koncepcji funkcjonowania archiwum oraz katalogowanie zasobów archiwalnych.

W 2019 roku będą kontynuowane prace archeologiczne i badawcze na terenach obozowych. Przeprowadzone do tej pory prace archeologiczne i poszukiwawcze okazały się sukcesem naukowym, a także promocyjnym. W wyniku przeprowadzanych prac poszukiwawczych kolekcja muzeum wzbogaciła się o wiele cennych eksponatów. W przeprowadzanych pracach uczestniczyły ekipy filmowe i telewizyjne w wyniku czego powstało wiele programów dokumentalnych promujących muzeum i Żagań. Na 2019 roku zapowiedziały się cztery zagraniczne ekipy filmowe zainteresowane realizacją materiałów w Żaganiu.

Muzeum sprawuje opiekę nad pozostałościami infrastruktury obozowej dawnych obozów jenieckich Stalag VIIIIC i Stalag Luft 3. W bieżącym roku muzeum rozpoczyna prace porządkowe na terenie Stalagu VIIIIC (działki ew. 2070, 2069, 2068). Prace będą polegały na usunięciu zakrzaczeń oraz młodych drzew do obwodów określonych w Ustawie o ochronie przyrody, na które nie jest wymagane pozyskanie zgody na wycięcie. Prace mają na celu ratowanie pozostałości infrastruktury obozowej oraz odtworzenie koncepcji zagospodarowania terenu obozu stworzonej w 1961 roku. Idea zakładała nasadzenie sosny czarnej w obrębie fundamentów baraków wzdłuż głównej drogi obozowej. Powstałe w ten sposób bloki drzew symbolizowały istniejące tu w czasie wojny baraki. Przeprowadzenie prac porządkowych jest konieczne ze względu na rosnącą liczbę turystów zainteresowanych zwiedzaniem terenów obozowych. Uporządkowanie terenu uatrakcyjni ofertę turystyczną muzeum, a także może przyczynić się do ograniczenia nielegalnej wywózki śmieci. Wspomniane prace przeprowadzone zostaną w ramach sił i środków Muzeum Obozów Jenieckich w okresie od maja do października br.

Zgodnie ze statutowymi założeniami konsekwentnie będzie rozszerzana współpraca z placówkami oświatowymi i szkołami na terenie województwa i całego kraju. Ważna jest też współpraca z biurami turystycznymi, które włączyły zwiedzanie Muzeum Obozów Jenieckich do swoich programów adresowanych do grup szkolnych jak i dorosłych turystów.

W 2019 roku planowane jest wydanie dwóch kolejnych numerów „**Zeszytów Żagańskich**”.

Muzeum Obozów Jenieckich zatrudnia 4 osoby (pełny etat): dyrektor, młodszy dokumentalista, starszy woźny muzealny, przewodnik muzealny oraz księgową (1/4 etatu). Dodatkowo muzeum posiada wsparcie ze strony Powiatowego Urzędu Pracy oraz OPS – do pracy w muzeum kierowani są pracownicy w ramach programu pomocy bezrobotnym. Istotnym czynnikiem zasilającym stałą kadrę muzeum jest szeroko pojęty wolontariat. Wokół muzeum skupiona jest grupa miłośników historii uczestnicząca w większości naszych projektów. W związku z powyższym nie ma potrzeby modernizacji struktury kadrowej muzeum.

PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ MUZEUM OBOZÓW JENIECKICH NA ROK 2019

Lp.	Data	Nazwa imprezy
1	12-24.01.	Ferie zimowe „Na żagańskim szlaku militarnym” – 2 wycieczki autokarowe
2	16.02.	74. rocznica walk o Żagań i ewakuacji obozów jenieckich - Uroczystości na pl. Gen. Maczka
1	22-24.03	Rajd harcerski „Wielka Ucieczka”
2	23-24.03	75. rocznica „Wielkiej Ucieczki” - uroczystość z okazji rocznicy ucieczki - „Miasteczko wojskowe” na terenie MOJ - Bieg przełajowy o puchar „Wielkiej Ucieczki” (24.03)
3	19.03	Konkurs (zespołowy) wiedzy historycznej i sprawności fizycznej pt. „Wielka Ucieczka”
1	8.05.	74. rocznica zakończenia II wojny światowej w Europie – uroczystość na pl. Maczka
2	8.05.	Odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej uczestnikom Wielkiej Ucieczki zamordowanym i skremowanym w Legnicy – krematorium na Cmentarzu Komunalnym w Legnicy
3	18.05.	Europejska Noc Muzeów - cykl wycieczek z przewodnikiem oraz nocne zwiedzanie terenów obozowych
2	16.06.	Prezentacja Muzeum podczas Pikniku Czołgisty w Lubuskim Muzeum Wojskowym w Drzonowie
1		Obóz Archeologiczny – prace poszukiwawcze i porządkowe na terenie Stalagu Luft 3
1	15.08.	Święto Wojska Polskiego – prezentacja muzeum w Lubuskim Muzeum Wojskowym w Drzonowie
2	05-10	Prace porządkowe-archeologiczne na terenie Stalagu VIIC
1	1.09.	80. Rocznica wybuchu II wojny światowej - Uroczystości przy Pomniku Ofiar Stalagu VIIC
2	15-17.09.	Udział w Jarmarku Michała. Święto 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancерnej
3	17.09	Konkurs historyczny „Polski wrzesień 1939”
1	11.11.	Narodowe Święto Niepodległości - udział w uroczystościach - Bieg Niepodległości